

Kommunledningskontoret
Meta Sundin

Kommunstyrelsen

Genomförandebeslut avseende investeringsprojektet, Dagvatten Samsö-pumpstation

Ärendet

Tekniska nämnden fattade den 4 december 2025 (§ 134) beslut om att hemställa till kommunstyrelsen att fatta ett genomförandebeslut avseende projekt Dagvatten Samsö-pumpstation. Investeringsutgifterna uppskattas till 55,0 miljoner kronor *brutto* och förutsätter medfinansiering av Myndigheten för civilt försvar om 25,0 miljoner kronor.

Kommunledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen ska fatta genomförandebeslut avseende projektet, i enlighet med tekniska nämndens hemställan under förutsättning att nettoinvesteringen inte överstiger 30,0 miljoner kronor.

Kommunledningskontorets förslag till beslut

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen beslutar att projekt Dagvatten Samsö-pumpstation ska genomföras med en investeringsutgift om 55 miljoner kronor (brutto). Projektet förutsätter en medfinansiering från Myndigheten för civilt försvar (tidigare Myndigheten för samhällsskydd och beredskap) om 25 miljoner kronor. Kommunens egen nettoinvestering fastställs därmed till högst 30,0 miljoner kronor.

Bakgrund

Pumpstation Samsöviken är en tillkommande dagvattenpumpstation. Den kommer att uppföras i anslutning till den stora dagvattenkylvert som ligger i Vendevägen och mynnar ut i Samsöviken. Syftet med pumpstationen är att förhindra översvämningar uppströms. Då projektets investeringsbudget överstiger 280 prisbasbelopp (ca 16,5 mnkr) krävs ett genomförandebeslut av kommunstyrelsen.

Projektet är en del av en större satsning som planeras i området för att hantera skyfalls- och översvämningssproblematik. För att bekosta denna satsning pågår en medfinansieringsprocess med Myndigheten för civilt försvar. Ett positivt besked i den frågan är nödvändig för att projektet ska kunna genomföras i sin nuvarande form och omfattning.

Kommunledningskontoret
Meta Sundin

Kommunledningskontorets utredning

Kommunledningskontoret har granskat tekniska nämndens hemställan. Granskningen utgår från kommunens riktlinjer för investeringar och exploatering samt från den budget för 2026 och plan för 2027–2028 som kommunfullmäktige har beslutat.

Enligt riktlinjerna ska hemställan innehålla en *tidsram* och en *investeringskalkyl* som bland annat innehåller den totala investeringsutgiften och *vilka ekonomiska konsekvenser* investeringen får i den löpande verksamheten (driftbudgeten). Investeringskalkylen bör alltid inrymma en riskpremie om minst 5 procent samt indexuppräknings om projektet sträcker sig över en längre period. Därtill ska hemställan innehålla en likviditetsplan som visar hur utgifterna fördelar sig över åren.

I den bifogade investeringskalkylen har tekniska nämnden räknat med 5 procent riskpremie och 3 procent indexering på entreprenadkostnader inklusive allmän platsmark (markarbeten utomhus).

Projektet belastar kommunen netto med 28,8 miljoner kronor under 2026. Fram till och med 2025 har VA-verksamheten redan lagt ut 1,2 miljoner kronor i projektet.

I den beslutade budgeten för 2026 finns 30,0 miljoner kronor avsatta för just detta projekt.

Samhällsutvecklingsförvaltningen bedömer nu att projektet behöver bli större än tidigare planerat för att bättre hantera översvämningsriskerna i området. Dessutom har VA-verksamheten konstaterat att markförhållandena (geotekniken) är sämre än väntat, vilket driver upp kostnaderna. Samtidigt har priserna på den här typen av anläggningar stigit under 2024 och 2025.

Den nya beräknade totalkostnaden för projektet är därför 55,0 miljoner kronor. För att nå den beslutade budgeten förutsätts det att kommunen får bidrag från myndigheten för civilt försvar på 25,0 miljoner kronor. Det framgår inte när (eller om) bidraget kommer att beviljas.

Kommunledningskontoret anser att kommunens egen nettoutgift – alltså det kommunen själv måste betala – inte bör överstiga 30,0 miljoner kronor.

Kommunledningskontoret förtydligar att projektet avser att bygga en ny pumpstation i kombination med en bakventil (backventil) för att förbättra hanteringen av stora mängder dagvatten. Anläggningen är dimensionerad för att klara ett så kallat 100-årsregn, det vill säga en extrem nederbördshändelse som statistiskt sett inträffar i genomsnitt en gång vart hundra år.

I normalfallet sänker pumpstationen nivån i dagvattensystemet och minskar därmed risken för översvämnings redan vid måttliga regn samt minskar sedimenteringssuppbbyggnad i ledningarna. Syftet med pumpstationen är inte att rena vattnet. Under ett 100-årsregn är fokus istället att snabbt och effektivt pumpa bort stora volymer dagvatten för att förhindra översvämnings

Kommunledningskontoret
Meta Sundin

av bebyggelse, infrastruktur och känsliga områden. Reningsfunktionen är inte prioriterad vid dessa extrema flöden, eftersom den primära uppgiften är att hantera den akuta risken för översvämning genom att leda bort vattnet på ett kontrollerat sätt.

Bakventilen fungerar som ett säkerhetssystem som förhindrar att vatten från recipienten (t.ex. sjö eller hav) trycks tillbaka in i systemet vid höga vattennivåer. Tillsammans med pumpstationen skapar detta en robust lösning som skyddar samhället mot konsekvenserna av kraftig nederbörd.

Driftkonsekvenser

VA-verksamheten kommer att få årliga kapitalkostnader för investeringen. De är svåra att räkna ut exakt eftersom de beror på slutgiltig investeringssumma, hur olika delar av projektet delas upp (olika avskrivningstider) och den interna räntesatsen.

Vid en internränta på 2,75 procent och en genomsnittlig avskrivningstid på 25 år blir den årliga bruttokapitalkostnaden i början cirka 3,7 miljoner kronor. Kostnaden minskar sedan successivt över tid.

Om MSB-bidraget på 25 miljoner kronor beviljas och periodiseras över 25 år blir nettokapitalkostnaden i början cirka 2,7 miljoner kronor per år (också den minskande över tid).

Utöver kapitalkostnaderna beräknas den nya anläggningen medföra ungefär 0,2 miljoner kronor högre driftskostnader varje år.

Kommunledningskontorets bedömning

Nämnden har följt riktlinjerna för investeringar och exploatering. Det framgår en tidsram och en investeringskalkyl. Budgeten för nettoinvesteringsutgifterna, förutsatt ett bidrag om 25 miljoner kronor, överensstämmer med anslaget för projekt Dagvatten Samsö backventil som finns upptaget i kommunfullmäktiges budget 2026 och plan 2027–2028.

Det är därför kommunledningskontoret bedömning att nämnden uppfyller riktlinjerna och föreslår därför att kommunstyrelsen fattar ett genomförandebeslut under förutsättning att nettoinvesteringen inte överstiger 30 miljoner kronor.

Tekniska nämnden ska återkomma i delårsrapporten för 2026 med en statusredovisning av investeringsprojektet – särskilt vad gäller kommunens ansökan om 25,0 miljoner kronor i bidrag från Myndigheten för civilt försvar.

Kommunledningskontoret

Meta Sundin

Konsekvenser för barn och unga

Genom att bygga pumpstationen Samsöviken minskar risken för översvämningar i stora delar av Djursholm, särskilt i de låglänta områdena kring Fruängen, Vendevägen, Gudmundsvägen och Djursholms torg. Detta skapar en tryggare och mer hälsosam miljö för barn och unga som bor, leker och rör sig i området.

Utan åtgärden skulle översvämningar kunna leda till olycksrisker vid vattenmassor och hala ytor, fukt- och mögelskador i bostäder som ökar risken för andningsbesvär och allergier, samt försämrad framkomlighet som gör det svårare att ta sig till skola, fritidsaktiviteter eller vänner. Det kan också skapa oro, otrygghet och stress i den egna närmiljön, vilket påverkar barns välbefinnande och psykiska hälsa negativt.

Pumpstationen bidrar därmed till att stärka barns rättigheter. Den skyddar barns säkerhet och rätt till skydd mot skador och våld (artikel 19), främjar deras hälsa och en god fysisk och psykisk utveckling – i linje med principen om barnets bästa i alla beslut som rör dem (artikel 3) samt rätten till hälsa (artikel 24) – och säkerställer en skälig levnadsstandard med en trygg bostad och uppväxtmiljö (artikel 27).

Ekonomiska konsekvenser

Vid en internräntenivå på 2,75 procent och en genomsnittlig avskrivningstid på 25 år för ingående komponenter, beräknas den årliga kapitalkostnaden *netto* initialt bli 2,7 miljoner kronor för att sedan falla. Därtill beräknas den nya anläggningen medföra ökade driftskostnader om 0,2 miljoner kronor årligen.

Carina Lundberg Uudelepp
KommundirektörBjörn Wallgren
Ekonomichef**Handlingar i ärendet**

1. Tjänsteutlåtande, Genomförandebeslut avseende investeringsprojektet, Dagvatten Samsö-pumpstation
2. Tekniska nämndens beslut, 2025-12-04 § 134
3. Samhällsutvecklingsförvaltningens tjänsteutlåtande, 2025-11-27
4. Samhällsutvecklingsförvaltningens investeringskalkyl, 2025-11-27

Datum
2026-03-24**Diarienummer**
KS 2025/0421

Kommunledningskontoret
Meta Sundin

Expedieras
Tekniska nämnden